

Sabi

The First Truly Pan-African Toolkit for Seniors

Swahili

Also available in English, Pidgin, Yoruba,
Hausa, Igbo, French and Zulu

ULINZI WA MEDIA YA KIJAMII

“

Hata maafisa wa jeshi huvaa koti ya uthibitisho wa risasi, ndio sababu mimi hutumia “uthibitishaji wa sababu mbili” kila mahali ninaweza.

Bwana Msia

#NoGoFallMaga

UTHIBITISHAJI WA SABABU MBILI (2FA) NI NINI?

Je huyu ni wewe? Ndilo swali uthibitishaji wa sababu mbili huuliza wakati unapotaka kuingia kwenye akaunti zako mtandaoni.

Uthibitishaji wa sababu mbili hutoa tabaka la ziada la ulinzi na haikupi upatikanaji kwa sababu tu nywila na jina la utumiaji ni sahihi; lakini yadai msimbo mwingine unapojaribu kuingia. Msimbo huu waweza tumwa kwenye rununu yako kwa kupitia ujumbe, barua pepe ama yaweza kuzalishwa na programu iliyo kwenye rununu (programu ya uthibitisho) kulingana na mipangilio.

Kama tu uthibitisho wa wizi, kwenye dirisha na milango ambayo imesimama kati ya wezi na vitu vyako vya thamani, 2FA inasimama kati ya akauti zako mkondoni na wahalifu wa mtandao. (wadanganyifu)

Sababu ya kuanzisha 2FA

- Ni bure na rahisi kuanzisha.
- Inatoa Safu ya ziada ya usalama hata wakati maelezo yako ya kuingia (nywila) yameibiwa.
- Inakuinga kutokana na upotezaji wa data na wizi wa kitambulisho.
- Inafanya iwe ngumu kwa wadanganyifu kukuibia.

Je! Umewahi kusikia juu ya programu ya kithibitishaji?

Ni programu ambayo inakusaidia kukamilisha mchakato wako wa uthibitishaji wa sababu mbili kwa kutengeneza nambari za kupitisha. Programu haijaunganishwa na nambari yako ya simu kwa hivyo ni moja wapo ya njia ya juu na inayopendekezwa sana ya kuanzisha 2FA. Mfano wa programu ya kithibitishaji ni kithibitishaji cha Google (kinapatikana kwenye duka la kucheza na Duka la App La iOS)

Acha nikuongoze kupitia kuwasha uthibitishaji wa sababu mbili kwenye WhatsApp na Facebook.

P.S. Unaweza kuamsha uthibitishaji wa sababu mbili kwenye akaunti zote za media ya kijamii na programu za benki za rununu.

Hatua za kuwasha 2FA kwenye WhatsApp

- Fungua programu ya WhatsApp kwenye simu yako
- Gongana nukta tatu kwenye kona ya juu ya kulia
- Gongana mipangilio
- Gongana akaunti
- Gongana uthibitishaji wa hatua mbili
- Gongana wezesha
- Ingiza PIN yako maalum
- Ingiza tena siri yako maalum
- Gongana ijayo
- Ingiza anwani yako ya barua pepe
- Ingiza tena anwani yako ya barua pepe
- Gongana hifadhi
- Gongana imemalizika

Hatua za kuwasha 2FA kwenye Facebook

- Ingia kwenye akaunti yako ya Facebook
- Nenda kwa mipangilio na faragha
- Bonyeza kwenye mipangilio
- Tembea chini na bonyeza usalama na uingie
- Bonyeza kutumia uthibitishaji wa sababu mbili
- Chagua ujumbe wa maandishi (SMS) na ubofye endelea
- Ingiza nambari yako ya simu na bonyeza thibitisha
- Ingiza nywila yako kuthibitisha kuwa ni wewe
- Ingiza nambari iliyotumwa
- Kisha utaona skrini ya uthibitisho

NINI CHA KUFANYA UNAPOTEZA SIMU YAKO

Kupoteza simu ya rununu kunaweza kusababisha usumbufu mkubwa nini kitafanya iwe mbaya Zaidi ikiwa upotezaji wa simu yako unasababisha upoteze pesa uliyopata kwa bidii. Unashangaa jinsi hii inawezekana? Benki ya simu.

Karibu kila mtu hutumia huduma ya benki ya rununu, akitumia USSD(nambari fupi) au programu ya rununu kufanya shughuli za benki kwenye simu zao.

USSD ama ukipenda Nambari ya haraka, ni njia ya masiliano inayotumiwa na wateja kuwasiliana na watoa huduma zao za mtandao au kwa huduma za kifedha za rununu. Unapopiga nambari inayoanza na * na kuishia na #, unatumia USSD.

Kuna hatua mbili lazima uchukue kuzuia upotevu wa pesa simu yaki ikiibiwa,
1.Funga SIM kadi yako; hii inapaswa kufanywa kabla ya simu kukosa

2.Zuia akaunti yako ya benki; hii inapaswa kufanywa mara moja unagundua simu haipo.

Jinsi ya kufunga SIM kadi yako

Kifaa/Simu cha iOS

- Nenda kwenye mipangilio kwenye kifaa chako cha iOS
- Gongga kwenye rununu.
- Pata SIM PIN na ugonge.
- Geuza PIN ya SIM kuwasha
- Ingiza PIN ya sasa ya SIM ikiwa SIM haikuwa imefungwa
- Ingiza SIM PIN mpya ili kufunga SIM kadi yako
- Hakikisha kwamba unaikumbuka!

Kifaa/Simu cha Android

- Nenda kwenye mipangilio kasha usalama
- Ikiwa unatumia simu mbili za SIM, chagua SIM kadi unayotaka kufunga.
- Sanidi kufuli kwa SIM.
- Ingiza PIN chaguomsingi ya simu
- Gongga badilisha PIN ya SIM.
- Ingiza SIM PIN ya zamani na bonyeza OK
- Ingiza PIN mpya ya SIM ili kufunga SIM kadi.
- Thibitisha PIN mpya ya tarakimu nne.
- Bonyeza OK na uondoke.

Pini chaguo msingi ya MTN= 00000, Airtel=1234, Glo= 0000 na 9mobile = 0000

Vifupisho Unapaswa Kujua

CVV

Nambari ya tarakimu tatu iliyoandikwa kwenye kadi yako ya ATM

OTP (Nenosiri la wakati mmoja)

nambari inayotengenezwa kiatomati inayotumwa na mtoa huduma ambayo hutumiwa kwa mchakato mmoja wa uthibitishaji. Kawaida huwa nambari 6 na hupokelewa mara nyingi kupitia ujumbe mfupi(SMS)

BVN (nambari ya uthibitishaji wa benki)

nambari yenye tarakimu 11 inayotumiwa kuthibitisha kipekee utambulisho wa kila mteja wa Benki katika taasisi zote za kifadha.

“ sishiriki nywila zangu, OTP, pini ya ATM au maelezo ya kadi ya ATM na mtu yeyote hata ikiwa wanasema ni kutoka Benki yangu.

Bi Kenene

#NoGoFallMaga

KASHFA ZA UWEKEZAJI

Watapeli mara nyingi wanajificha nyuma ya mipango bandia ya uwekezaji ili kudanganya watu wasio na wasiwasi na kuchukua pesa zao. Wakati hii inaendelea kuwa mtindo, lazima tupate njia ya kujilinda wakati tunatafuta njia za kukuza mapato yetu.

UJUMBE MUHIMU KWA WAKENYA

Watapeli hutumia mbinu anuwai kujaribu kuiba maelezo ya kitambulisho cha kibinafsi kama nambari yako ya kitambulisho, au PIN ya M-PESA, ambayo inaweza kusababisha kupoteza pesa. Maandishi ya udanganyifu au simu kawaida hukuuliza ufanye kitu - kama kupiga tena nambari fulani, kupeana nambari yako ya kitambulisho, kukukumbusha haraka kutuma pesa kwa nambari fulani, au kutuma pesa kwa 'dharura'. Mara nyingi, ombi litahitaji ujibu mara moja.

Jilinde kwa kufanya yafuatayo: Ripoti ujumbe wa ulaghai kwa kutuma nambari ya simu wanayotumia kukutapeli kwenda 333, bila malipo, kisha futa ujumbe.

Muhimu: Mawakala wa huduma kwa wateja wa Safaricom au mfanyakazi wa Safaricom kamwe hatakuuliza PIN yako ya M-PESA. PIN yako ni SIRI yako

Bendera Nyekundu Za Udanganyifu Wa Uwekezaji

- Inaahidi faida kuwa na hatari ndogo.
- Uwekezaji una maisha mafupi (wekeza 50,000 na upate 300,000 kwa wiki mbili.)
- Ujumbe wake wa msingi ni kwamba kila mtu anafanya hivyo na inalipa.
- Kuna shinikizo la kuwekeza mara moja.
- Hawajasajiliwa kuuza uwekezaji.

Examples of Investment Fraud

BINOMO INVESTMENT PLATFORM

Financial Service

WhatsApp number

:08108131596

STOCK EXCHANGE

TRADE WITH PROFIT NO LOST

NO SCAM ZONE

LEGITIMATE

300% GUARANTEED CASH BACK

www.binomo.com

**50k to get 200k in
Just 20 minutes**

All you have to do is to trust me okay

OK let me give it a try there is no harm in trying and i hope it is true

So how much can someone start i mean the minimum amount

For example you invest
20k to get 80k
50k to get 200k
100k to get 400k
150k to get 500k

HI EVERY ONE

INVEST YOUR MONEY NOW TO BE A PART OF THE PROMO
INVEST 20,000 GET 90,000
INVEST 30,000 GET 130,000
INVEST 50,000 GET 210,000
TO KNOW MORE ABOUT THIS

**SEND YOUR DM
ON WHATSAPP**

Jinsi ya kujikinga na kashfa za uwekezaji

- Thibitisha hati. Usiangukie jina la kupendeza au kuonekana kwingine kwa mafanikio, hakikisha wamesajiliwa vizuri.
- Usifukuza “utajiri wa haraka” kuwa na wasiwasi juu ya nyanja za uwekezaji ambazo zinahakikisha kurudi Fulani au kuahidi faida nzuri.
- Jihadharini na kiwango cha mauzo ambacho kinazingatia watu wangapi wanawekeza, bila kukuambia kwa nini uwekezaji ni mzuri.
- Usiamini madai kwamba “kila mtu” anawekeza katika mpango huo. Kuwa na shaka na fursa za uwekezaji ambazo zinaahidi kurudi juu bila hatari yoyote au hakuna hatari yoyote.
- Kata kukimbizwa. Ikiwa muuzaji anakuambia kuwa ofa hiyo ni ya muda mdogo tu, au kwamba fursa ya uwekezaji ni chache, fikiria kuwa bendera nyekundu. Uwekezaji halali bado utakuwapo kesho.
- Ikiwa unahisi kutoa ya kununua hisa inaweza kuwa halali, angalia orodha ya kampuni kwenye soko la hisa kwa thamani yake ya sasa na utendaji wa hisa za hivi karibuni. Ofa zingine za kununua hisa zako zinaweza kuwa chini ya thamani ya soko.
- Usitoe maelezo yako kwa mpigaji asiyeombwa au jibu barua pepe zinazotoa ushauri wa kifedha au fursa za uwekezaji-weka tu au futa barua pepe.
- Kwame usijitoe kwa uwekezaji wowote kwenye semina- kila wakati chukua muda wa kuzingatia fursa hiyo na utafute ushauri wa kifedha kutoka kwa mtu mwenye ujuzi Zaidi.
- Kamwe usijiskie kuwa na jukumu la kuwekeza kwa sababu muuzaaji anakupa kitu bure.
- Jizatiti na habari. Jifunze kuona bendera nyekundu za udanganyifu wa uwekezaji ili uwezekujilinda pamoja na wapendwa wako.